

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catalogvs Omnium Antistitu[m] Tungaroru[m],
Traiectensiu[m], ac Leodiorum, [et] rerum domi,
belliq[ue] gestaru[m] Compendium**

Placentius, Jean-Leo

Antverpiæ, 1529

Quinquagesimus Antistes

urn:nbn:de:hbz:466:1-30477

*Theodoricus in
vult ipse sapat*

Marcia p
genies

Theodoricū a Marca, prudentem iuxta ac illustrem virum, designassent, atq; adeo confirmari desiderassent, maximopere ille litteris plurima causatis, tantę dignitatis se inhabilē pronunciauit, & rarū toti sæculo humilitatis exemplū dedit. Ex quo facile coniectare licebit, q̄ affluenter Marca illa progenies, olim & floruerit, & patriam sibi demeruerit.

¶ Quinquagesimus Antistes

1390

Ioannes a Bauaria, filius Alberti ducis Bauariae, comitis Hannoniae, Hollandiae, Zeladiae, Oesteriuaneñ. domini Phrisiorū, corpore spectabilis, verbo affabilis, moribus cōpositus, exactis decem & octo annis, Leodinā administrauit ecclesiam anno salutis Millesimo trecētesimo nonagesimo. Qui cū patre & Gulielmo fratre, octauo Idus Maias, equitibus mille Leodiū aduenit: & postridiē comitatū Hannoniē n̄sdē feudale concessit. Porro a tenellis vnguibus erga suam gētē magis affectus, zelū populi haud equanimiter tolerauit, & iniuriam Balanto irrogatā, cuius Leodini malitiose castrū occupauerāt, dissimulauit. Quare is apud Francorū regem querelam deponens, Mercatores Dionenses atq; Leodios, in Galliis detineri procurauit. Quam negligentiam in Antistitem regerentes, vtcumq; de eo lo cuti sunt: & magna plerumq; licētia, in

illius mores atq; ætatem debacchari assueuerunt
Porro terræmotus validissimus tertio Calendas **Terremo**
Iunias, Leodiū conturbauit; & impetu suo emi **tus.**
nentiora loca contudit, qui argumēto postea fu
it, dissidij instantis. Nam Antistes quum abesse
mallet, q̄ se penitius in patriam deuoluere; audito
torium caesarum (quod spirituales curiam vo
cant) in ciuitate Deifensi constituit; ibiq; officia **Curia in**
les atq; scribas ordinās, hoc modo Leodios gra **Diest trās**
uiter offendit. Accessit aliud quiddā, quod plu **ponitur**
rimos male habebat. Nam Magnatē Henricum
a Parvuis, intimum sibi delegerat, quo autore
Driapolim cum arce expugnauerat. Quæ ciuita **Maeseick**
tula sola supererat, in toto territorio, metu plus **expugna**
q̄ ex animo, Episcopo consentiens, quum ceteris **tur.**
re omnes contumaciam portendissent. Sed inde
ingens incendium oriri perpendens, curiam rur
sus in Leodiū transtulit, & conuentū procerum
in Caster Betasiorū conuocato, pacatis rebus, se
quoq; in Leodium recepit. Qua tempestate, pri
die Calendas Februarias, aliquot perditissimi ne
bulones intempesta nocte visetum per mœnia **Visetum**
conscendentes, plurimos in stratis somno sepul
tos extinxerunt; aut ædibus spoliatis ad postem
alligauerunt. Domicilia magistratum, atq; ca
nonicorum passim incenderunt; & plateas hinc
inde contaminātes profuso sanguine asperserunt

L ij

Cui facinoris summo diluculo ad Antistite fama
peruolante, quū ciues ad arma capescenda accin-
gerentur, armatus medius equitabat, & cuneis
se magno periculo immiscens; arroganti appara-
tu suspicionem ingessit, vt illum magna pars, fa-
cti consciū affirmaret, & alijs cōsultātibus, mul-
ti excularent. Ipse met vero de se iureiurando fi-
dem faciens; animaduersione & supplicio nocē-
tissimorū hominum, innocentia suam protexit

Inūdatio
aquarum
apud Le-
odiam

Mense Februario tanta aquarū inundatio totos
octo dies e Mosa superfluxit, quantā Leodiū fa-
ctam nulla hominū retinebat memoria. Ciuib⁹
ergo familiarior factus, multa tranquillitate de-
gebat; donec questionē fieri contingeret de ma-
gnate Reynardo de Steenvorst, & Zichemio

Antistes
in Gelriū
conflat ex
exercitum

equite aurato, quem Gelrorū dux subarrauerat
Vnde anno salutis Millesimo trecentesimo non-
agesimo septimo, quartodecimo calēdas octo-
bres, Gelrorum duci atq; complicibus bellū in-
dixit; & Leodijs constipatus, in agros excurrens
pagū Echt & finitimos ab horne, vsq; Ruremū
dā populatus est. Demū die decima receptui ca-
uens: Leodiū remeauit. Sed Geldas dolo inse-
quutus, vsq; ad pontem de Mersen, quum lente
incedētes opprimere speraret; Ioannes Coquus
cuiū præfectus, pontē exoccupans, antesigna-
num equo insidentē, in ripam demersit taliq; au-

1397.
Anno 1397. sub
arrat. me. sub
Ruremū
v. d. m. 1. q. f.
tunc dicitur
v. d. m. 1. q. f.

... cum dicitur in tuba ... pulchro ...

adacia cæteros percussit. Deinde Brabantis visum Brabatus
est Magnates Leodiorū in ciuitatē Deffensem cū Leodios
accersire: quatenus inuicem coniurantes, bellū is cōiurat
aduersus Gelros susciperent: & mutuo condicē in Gelrū
tes, adueniente æstate Ruremundā pariter obsi
dione vallarēt, vnde Ducē modis omnibus sup **Portento**
plicem: ante tres hebdomadas Brabanto se obli **se niues**
gare coegerunt. Tametsi rursus duo portenta
processu temporū Leodios deterruerint, quare
eo siquidem Calendas Februarias, ingens niuiū
densitas, e cælo decidit, vt per territorium Leodi
nū nemo eques aut pedes comittere iter posset: **Cometa**
Deinde anno alio, Cometes septimo Calendas
Martias, ad quartūdecimum Calendas Apriles
apparuit, quē significasse tradunt populi ab An
tistite defectionē. Leodini nāq; decimo septimo
Calendas octobres, Trudonensibus patrocinan
tes, q̄ pro re nihili toties ad palatij annulū voca
rentur, & inter verba Antistitem acrius increpā
tes: illū protinus equum conscendere, & Honū
oppetere compulerunt. Quo aduocatis aliarum
ciuitatū magistratibus, dū soli velut despicabi
les haberi se arbitrarentur, manifestę iniuriæ ar
gumentum assumpsere, & diu inter se consultā
tes, quo iure quaq; iniuria in prophanū Antisti
tē, lubricitatem suā expuerent, vsq; adeo, vt eti
am laudē n̄ mererentur & singulare vocabulū,

hydrotorū: qui maxime maledicendo valerent.
Hydroth Qui iniquo consilio atq; seditionibus omnia mi-
 scentes, non modo abominanda pronuntiabāt;
 sed & de altero substituendo solliciti fuerāt. Mā
 burnū quippe decernentes, quum id Canonicis
 adprime displiceret, eos e ciuitate abigebant, &
 officiales in turrim præcipitabant, Prouentusq;
 sacros stomacho assumpto prophanabant. Quæ
curia rese Antistes aliq̄ diu dissimulās, quum remedium
catur. nullam adhibere posset, curiam bifarie partitus
 est, vt Galli Hoñum, Theutonici Traiectū cau-
 sas suas deferrent, curiamq; ñs locis agnoscerēt
 Fuit hæc res multo maioris odij seminarium, &
 iam magnæ autoritatis hydrotorios effecerat, qui
 publicitus etiam admissi, artificio suo ad se ple-
 beculam attraxerunt, & de Mamburno instituo-
 endo, diem ordinauerunt. Cumq; hac de causa,
 quarto Idus Iulias, in Palatio conuenissent, Ma-
 gnatem Henricum a parevvis deligerunt, & ca-
 nonicis in consistorio congregatis, quū violēter
 illuc irrupissent, toto die ac nocte, faminis atque
 minis eos afficientes, sigillū collegij extorquere
 conati sunt. Porro dominis tergiuersantibus: dū
 compositionem rei magis consulerent: summo
 solēniq; apparatu Traiectū adierunt, & causam
 sedecim viris magnatibus pertrectandam com-
 miserunt. Quorum octo Antistitis partes, octo

sanus

reipublice, discrimen librabant: & post aliquot
dies in Tungri descidebāt. Quæ pax prouerbio **Causa se**
etiam celebrata est, vt appellaretur **pax sedecim** **decim vi**
virorum, qui fere ad nostrā ætatem in perplexis **ris cōmito**
causis totidem adhibentur. Enimuero hic ele- **titur.**
gans meorum municipum facinus occurrit, qui
nequaquam post tam laudabilem pacis tractatū
de antistite contenti, suæ insipientiæ vestigia re **Trudonē**
liquerūt. Nam anno salutis millesimo quadrin **siū conat⁹**
gentesimo quarto, dum pridie Calendas Nouē **1044**
bres in oppido Trudonensi Antistes pernocta-
ret, ciues mutuum se cohortantes, inq; monaste-
riū irrumpētes, eum cum familia extinguere co-
gitabant. Sed insolenter adeo exilientes, fragro-
re atq; clamoribus, omnem late viciniam excita-
bant, vt antistes cū paucis viriliter occurrēs, om-
nes in fugam ageret, & plurimos captiuaret, hu-
ius factionis primarios fuisse tradunt, Geruisiæ
decoctores, & tabernarios: qui Chisiam nuper
decreto Pontificis institutam, approbatamq; le-
gislatore adempto, redimere sperauerunt. Post
quæ in Gallias cōcessit & causas Ducis Burgun-
diæ, atq; Aurelianensis cōposuit, reuersusq; no-
uis repente rumoribus perturbatus, decimo se-
ptimo Calendas Iulij, a Leodio abcessit. Por **Curia in**
ro irrequisitis Magistratibus, Curiam, atq; Pa- **Traiecto**
triæ Sigillū in Traiecto transponens, rursus facē **trāsferetur**

L iij

**Alter eps
eligitur**

pene sopitam, resuscitavit: multoq; q̄ ante erat,
yberiozem fecit, vt iā non modo Leodinorum,
sed omniū magistratū territorij, ciuitatūq; sug
gestione, dies alterū Episcopum decernendi in
diceretur. Quo sua freti autoritate Magnatē Hé
ricū a parevvis Māburnum, huiusq; filiū Theo
doricū Antistitem elegerunt: cui factō sigillū ci
uitatis maius, & omniū aliarum ciuitatū robur
appenderunt. Deniq; Canonicos vrgere cepe
runt, ne hac in re aduersarentur magistratibus,
sed nullo modo morigeros experti, voce præco
nis, omnes qui non assentirēt, ante occasum so
lis, ciuitatem egredi iusserunt. Qui omnes, vno
excepto, cui nomē erat Gulielmus de rape, spō
te decedentes, subscribere detrectauerunt: quo
rū loco nouus Antistes alios statim suffecit, vi
cissitudine interim rerū facta, Trudonensibus
Antistes gratus fuit: quartū quum ei impense fa
uerent, Leodini, Hoñani, Dionenses & Tunga
ri pridie Calendas Nouembres vsq; ad quartum
Idus eiusdem Mensis, opidū obsiderunt, donec
Mamburno ciues se dederent, nouumq; Antis
titem acceptarent. Quo mense & Bullonēse ca
strū n̄sdem conditionibus, occupatū est, & vbi
q; pro Mamburno concertatū, maxime: quia Ia
cobus Badus in causa confirmandi Theodori
cū Auinioniam versus, vbi Pōt. Max. residebat

quasi

**Opidū di
ui Trudo
ris obside
sur**

profectus fuerat, & impellētibus magistratibus,
omnes pedibus in sententiam ire Mamburni cō
pellerentur. Qui inconsulte reditū per Gallias tē
rans, in Franciā detentus est: & vix multis Mam
burni atq; ducis Aurelianensis epistolis, e capti
uitate emissus. Cuius in ciuitate reditus inauspi
catae prouenit. Nā anno Millesimo quadringen
tesimo septimo, vndecimo Calendas Apriles,
fores pulsante Pascale, aliorū collegiorū canoni
ci, atq; Ecclesiarū parrochi in palatiū conuocati
sunt: vt Theodorico in Ep̄m confirmato, obedi
entiam præstarent, & pariter crisma sub illi^o no
mine acceptarent. Porro hærentibus cūctis; quū
in multā noctem in palatio detinerentur, tādē
nolentes volentes, si vitæ suæ conuulerēt, debitā
fidelitatē promiserūt. Qua in re quum facile ob
ligatiores considerari possent, mane subducen
tibus se q̄ plurimis, ali^o qui remāserāt, capti sunt
Equibus equites duos, nobilissimos atq; prudē
tissimos Ioannē ab Horion & Gulielmū hui^o fi
lium, sexto Calendas Iulias, spectaculo in forū
apparato, quum nihil cōmeruissent, capite ple
cti, deinde Nicolaū Tectorem, Ioannē coeuare
miū, & Ioannem de. s. Martino, minorū ab
Horion familiares, simili crudelitate vitā finire,
Māburnus iussit. Quorū quum apud omnes in
nocentia constaret, & opploraretur mors irro
sunt

Illustres
Equites
Ioānes ab
Horionet
huius filio
us Guliel
mus in fo
ro capite
truncati
sunt

gata, optimis quibusq; fuga salutem meditantibus, ensis quo sanguis effusus erat, familiae ab Horion, posteritati seruandus, traditus est, & etiam annum apud prouectiorem eius stemmatis, tantae fidei pro Episcopo obite, testis est. Accessit ad enormitatem hanc quod Canonici qui decesserant, iam quasi transfugae reputabantur, & constituto precio viginti coronatorum, qui quem eorum viuum, mortuum uel deferrent, tyrannidem plane exercebant. Eratq; summe odiosum, Antistitem in Traiecto conseruari, quam ob rem octauo Calendas Decembres, ciuitatem obsidere aggressi, Hoſanos, Tungaros, atq; Hassellenfes assistere uoluerunt, & multa adeo moliri, quum non succederet, ad septimum Idus Ianuarias, aspera eos hyeme affligente, ad propria remearunt. Ceterum obsidionem rursus obeuntes, pridie Calendas Iunias, sedecim hebdomadibus, Ciuitatem afflixerunt tantisper, dum Gulielmus Bauarus Antistitis frater & Ioannes dux Brabantiae, Comesq; Fladriae, eius sororius, deniq; Comes Namurcensis, & Franciae atq; Burgundiae Magnates plurimi, singuli missis ad Maburnum nuncijs incursum minarentur. Quandoquidem Bauarus Tuuvinum usq; copiosius producens, pagos atq; Colonias concremabat, & ditionum aliarum militibus ambitiose constipatus, ad Traiectum, infringendae ob

Traiectum
obsidetur

Comesba
rensis sup
petias fert

in
inmersione
propriet

fidionis causa properabat. Quo rumore in exercitū diffuso. Māburnus nequaquā se cōparāsvt crederet cōsilio habito, obsidionem amouit, seq; in Leodiū recepit. Quo quū Hoyanorū, cæterarūq; ciuitatū legiones non applicuissent, sed domū cōmigrassent, nono Calendas octobres, hydrotū cōuenerunt, & Dionenses multa iactātia confluxerūt, animūq; Māburno addiderūt, vt protinus in foro edictū promulgaret, vt postridie illi diei omnes ad vnū, tā Equites q̄ Pedites, obuiā hostibus procederēt. Nā in Hasbaniā Bauaricastra atq; principū Brabātiæ descēderant, ex quo periculū sibi imminere prospiciebāt, quū potiora si expectarēt subsidia aduenire, & vt fit, exercitū cotidiana accessione in immēsum excrefcere cōtenderēt, quare Māburnus aliq̄to precipitātū q̄ oportebat in Hasbaniā aduolauit, quo se operientibus agminib⁹, qui nocte lecorā fluuiū transuerūt, nō lōge positris castris, aliq̄ diu quieti manserūt. Hic Māburno prius hostes iuxta desyderiū intueri datū est, qui fortiter irruens, lanceis atq; sagittis, quib⁹ aduersarij instructissimi adueniant, suę temeritatis poenas luit, scelerumq; auctoribus subito occisis, confectoq; Henrico a Pareruis & Theodorico huius filio, reliquos in fugam verterūt, quos in castris in quæ fugerūt ad vnū omnes occiderūt. Habita igitur victoria in

Edictum
Māburni.

Præliū Mā
burni cū
Bauaro

Erst

**Tungari
prostrati
sunt dum
fugerent.**

**Victoria
Traiecte
sibus de
nuntiata.**

**Legati Le
odiorum:**

pago quæ Bicht dicitur, & præda lætiores facti: rursus mane ad iter se accinzerunt, & vexillifer ante exercitū præcedens ad montē quendā peruenit, deinde consilio maiorum persuasi ne illic subsisterent, ad vltiora illo die contenderunt. Porro Tungari malis auibz belli euentum intelligentes, quum Mamburgū victorē audiuisent, portas atq; mœnia egressi, quū omnes fere pedestres essent, terga vertentes, fugiendo prostrati sunt. Quæ insperata victoria, vespere ad Antistitem in Traiecto delata, omniū animos instaurauit: & summo noctis conticinio foris ad triumphatores progressi, quū Antistes magnifice gratias egisset, vicissim se totum impēsurum causis principū sponpōdit. Iam aliud quoq; gaudiū Leodñs euenit. Nam plurimi tot cędū atq; seditionū pertęsi, vexillū quoddam peruetustū assumpserunt, quorū vel præcipui fuere Ioānes dñs Rochefort & Dagimont, Ioannes Saraing Equites, & ciues primi nominis, qui se malorū expertes vocitabant. Qui collegia omnia perreptantes, Canonicos ab Theodorico institutos, & hydrotios quosq; in publicam custodiam abduxerunt, & salubri consilio religiosos viros deputauerunt, qui victores oratione permouerēt, ne in patriā & ciuitatē debacharentur, quinimo reipublicę (quæ magna ex parte nihil tale cōme

rita erat) atq; patriæ parcerent, eamq; beneficio
sibi demerentur. Quod principibus humanif
sime annuentibus, literas eis dederunt; quib⁹ in **Conditio**
scriptū fuit, vt ecclesiastici atq; ciues singuli bini **nes pacis**
obuiam Antistiti in cāpis procederēt, eoq; con- **ciuium**
specto, genu in terrā subnixo veniam precaren-
tur, exoluendisq; militibus multam penderēt,
quam Brabantia dux viua voce constitueret. In **Iacobus**
terea in Traiecto Iacobus Bad⁹, in quattuor par **Badus**
tes defectus est, & sua morte emulandi materiā,
Leodij subministravit. Vnde in campo dicto, **Spectacu-**
(campe le Braes) quo ex condito ciues Antistit **lum capti**
tem præstolabātur, captiui omnes, in vehiculis **uorum**
aduecti, Magnates duo, dñs ab Agimont, & do-
minus a Saraing cum nonnullis alijs capite trun-
cati sunt, et apparitore posito Ioanne de Ieu mōē
equite aurato, canonici ac sacerdotes, viri ac mu-
lieres e ponte in Mosam præcipitati sunt. Neq;
hac in re quicq; cessatum est, donec in omnibus
passim ciuitatibus, seorsum autē in oppido Tru-
donensi (quo plerūq; partium vigor inter nobi-
les ac mediocres regnat) animaduersū est, adeo
vt sequenti anno, mēse Septēbri in oppido Herc **Herc**
kēsi Hydrotij nominis septuaginta duo viri po-
sugi, in rotā sublimati fuerunt, quorum primo
cerius Ioannes de Spans Leodium deductus, in
quattuor partes defectus est, & alij octodecim,

capitali sententia vitam expleuerint. Sicque obsidi-
 bus datis quingentis viris qui annis quattuor in
 diuersis locis detenti sunt, & vexillis quibus in
 signia Theodorici prominebant, in foro exustis:
 a ditionibus Leodiensi atque Loffensi, summa du-
 centorum & viginti milium coronatorum exoluta est
 cui comparandæ, chisæ solito valentiores indi-
 ctae sunt, mensibus viginti & diebus sex. Mense
 autem Februario Mosa apud Leodium sic iterum
 excreuit, ut in aditu templi, quod gradibus immi-
 net, aquae perstarent, pontemque lapideum atque edi-
 ficia multa absorberet. Præterea rebus utcumque flo-
 rentibus & Sigismundo rege Húngariæ Aquisgra-
 ni in Romanorum regem coronato, anno salu-
 tis Millesimo quadringentesimo quartodecimo
 anno subsequenti pridie natalis Christiani, post
 cantatas vespers Leodium aduenit, & accito an-
 tistite, quum ad audiendum diuinum officium
 Christiano affectu aspiraret, horæ iterum recan-
 tatae sunt, & ille ad Antistitis latus decumbens,
 multa deuotione, eius diei beneficium agnouit.
 Quo anno quum Gulielmus Bauarus obisset,
 Hollandiâ Antistes oppetit, & Dordraci in do-
 minum temporalem admissus, mense nouem-
 bri opidum Gorconicum auxilio Gelrorum ob-
 tinuit. Insuper anno sequenti mense Maio, ad cõ-
 cilium Cõstanciense missus oratoribus, admini-

1. Theodorici
 obsidi-
 bus

2. Mense
 Februario

3. Sigismundo
 rege

1414.

1. ipso factis

2. Antistite
 latus

strationem quam annis viginti octo possederat,
pontifici ibi eligendo, distribuendam commisit
A quo cū Hypodiaconus esset, ordinis dispensa-
tionē implorans, Cōmatri suę, ducissę Lutzem-
burgensi, relicte Antonij quondā ducis Braban-
tię, matrimonio sociatus est, & post se successio-
ue duos vidit Antistites. Quę nonnulli veneno
perisse, pleriq; vero a deo plagatum subitanea
morte asserunt, quod tot mortibus vendicatum
Pontificium, tā subita atq; vili occasione omise-
rit. Obijt anno salutis. i 424. Nonis Ianuarij, se-
pultus in Haga Comitum, in cōenobio fratrum insti-
tuti prædicatorij. Floruit sub scismate ecclesiarum
Imperantibus Ladislao & Sigismundo. Quo de-
ficiente, patrię Interrex dominus Everhardus a
Marca, institutus est

¶ Quinquagesimus primus Antistes

Ioanes a Vvaldēroda Archiepiscopus Ruge-
& vtriusq; iuris doctor, Constantię a Martio
no quinto Pont. Max. Bauaro saffectus, splē-
dido equitatu Leodium ingressus est anno salu-
tis millesimo quadringentesimo. i 8. Qui ci-
uium immunitates, quę sub Bauaro intercideo-
rant, vltro Leodijs condonans, veri in omnibus
pastoris officiū exercuit, solitarius sepe numero
hymnos ac psalmos canere solitus, mēte pariter
modulat⁹ magno ī solatio lacrymas liq̄bat. De iñ

*Gu. epus Vogt
a Baharua du
ut quatuor
1400.*

S. 175.

1418.